
ΕΙΔΗΣΕΙΣ

14ο Διεθνές Συνέδριο 'Ιστορικών Σπουδών.— Το συνέδριο συνήλθε, από 22-29 Αυγούστου 1975 στον Άγιο Φραγκίσκο των Η.Π.Α., και σ' αυτό έλαβαν μέρος 1500 περίπου ιστορικοί από εξήντα χώρες. Τήν 'Ελλάδα αντιπροσώπευσαν οί καθηγητές κ.κ. Μ. Μανούσακας, από μέρος του 'Υπουργείου Πολιτισμού, και Ι. Καραγιαννόπουλος, από μέρος του ΙΜΧΑ· ό κ. Μ. Σακελλαρίου, πού είχε όρισθί επίσης ως εκπρόσωπος του 'Υπουργείου Πολιτισμού δέν μπόρεσε νά λάβη μέρος στο συνέδριο λόγω άσθενείας.

Οί ανακοινώσεις του συνεδρίου είχαν κατανεμηθί σε τέσσερεις κατηγορίες: 1) Θέματα γενικά, 2) Προβλήματα μεθοδολογίας, 3) 'Ιστορία κατά χρονολογικές περιόδους, 4) 'Εργασίες διεθνών επιτροπών.

Τά γενικά θέματα ήταν:

'Ιστορία και κοινωνία— Τά δικαιώματα του ανθρώπου — 'Η επανάσταση — Τό ιστορικό φαινόμενο τών μειονοτήτων: 'Η Καναδική έμπειρία — Οί μεταναστεύσεις — Παράδοση και νεωτερισμοί στην 'Ασία και στην 'Αφρική.

Τής δεύτερης κατηγορίας:

Γεγονός, δομή και εξέλιξη στην ιστορία — 'Αναφορά στις άξιες και αξιολόγηση στην ιστοριογραφία — 'Η ιστοριογραφία ως ιστορική επιστήμη — 'Ο ιστορικός στην αναζήτηση τών πηγών του — Μέθοδος τής μελέτης του ανθρώπου στο περιβάλλον του — 'Εκδοση συγχρόνων πηγών.

Στην τρίτη κατηγορία ύπήρξαν πολλές μεμονωμένες ανακοινώσεις πού δέν είναι δυνατόν νά αναφερθοῦν λεπτομερώς.

Οί Διεθνείς επιτροπές πού εργάστηκαν στο πλαίσιο του Συνεδρίου ήταν πολυάριθμες. 'Από ελληνική πλευρά ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν οί δύο 'Επιτροπές, τών βυζαντινών σπουδών και τών σπουδών τής ΝΑ Ευρώπης. 'Η 'Επιτροπή βυζαντινών σπουδών είχε ως γενικό θέμα τόν 15ο αιώνα και τό τέλος του Βυζαντίου. Τό θέμα τής 'Επιτροπής Σπουδών ΝΑ Ευρώπης ήταν ή Μεσόγειος και ή Ευρώπη κατά τόν Μεσαίωνα. 'Εκ μέρους τής Σοβιετικής 'Επιτροπής βυζαντινών σπουδών ή κυρία Udalcova ανακοίνωσε ότι ή 'Επιτροπή ετοιμάζει τήν έκδοση καταλόγων τών ελληνικών χειρογράφων (3.000 περίπου) πού βρίσκονται στο Κίεβο, 'Οδησό, Μόσχα, Χάρκοβο, Τυφλίδα και σε άλλες πόλεις.

Κατά τή διάρκεια του συνεδρίου ή Γενική Συνέλευση τής Διεθνούς 'Επιτροπής 'Ιστορικών Σπουδών εξέτασε και ένεκρινε τά πεπραγμένα τών προηγούμενων έτών. 'Απεφάσισε επίσης τήν έγγραφη μεταξύ τών μελών τών εθνικών επιτροπών ιστορικών επιστημών του 'Ιράκ και του Ζαΐρ και τήν επανεγγραφή τής Βραζιλίας.

Τό προσεχές 15ο Συνέδριο 'Ιστορικών Σπουδών όρίστηκε νά γίνη στη Ρουμανία.

Ι. Κ.

4ο Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο.— Τό 4ο διεθνές κρητολογικό συνέδριο θά συνέλθι στο 'Ηράκλειο Κρήτης από 29 Αυγούστου ως 3 Σεπτεμβρίου 1976. 'Η οργανωτική επιτροπή έχει πρόεδρο τόν κ. Μανόλη Χατζηδάκη, τέως Γενικό έφορο 'Αρχαιοτήτων, αντιπρόεδρο τόν κ. Νικόλαο Πλάτωνα, τέως Γενικό έφορο 'Αρχαιοτήτων και καθηγητή του Πανε-

πιστημίου Θεσσαλονίκης, Γ. Γραμματέα τὸν κ. Νικόλαο Παναγιωτάκη, καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων. Διεύθυνση: Ἱστορικὸ Μουσεῖο, Ἡράκλειο Κρήτης.

Ἀναγόρευση ἐπίτιμου διδάκτορα.— Τὴν Τρίτη 3 Φεβρουαρίου ἀναγορεύθηκε ἐπίτιμος διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ὁ Jean Rouilloux, καθηγητῆς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ ἐπιγραφικῆς στὸ πανεπιστήμιο Lyon II, μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῆς Lyon, ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ἡ τελετὴ ἄρχισε, ὅπως συνήθως, μὲ τὴν ἀνάγνωση, ἀπὸ τὸν κοσμήτορα κ. Χρ. Χρήστου, τῆς σχετικῆς ἀπόφασης τῆς Σχολῆς ποὺ πύρθηκε ἔπειτα ἀπὸ πρόταση τῶν καθηγητῶν κ.κ. Μ. Σακελλαρίου καὶ Μ. Ἀνδρόνικου. Ἐπειτα δόθηκε ὁ λόγος στὸν κ. Μ. Σακελλαρίου, ὁ ὁποῖος ἐξέθεσε τὸ ποικίλο—ἔρευνητικό, ἀνασκαφικό, διδακτικό, διοικητικό καὶ ὀργανωτικό—ἔργο τοῦ τιμωμένου, καθὼς καὶ τὴ δράση του γιὰ τὴν περιθαλψὴ Κυπρίων, θυμάτων τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς, καὶ τὴ διάσωση κυπριακῶν ἀρχαιοτήτων ποὺ βρίσκονται στὴ ζώνη τῆς τουρκικῆς κατοχῆς. Ἀκολούθησε ἡ ἀνάγνωση τοῦ ψηφίσματος τῆς Σχολῆς καὶ ἡ περιβολὴ τοῦ τιμωμένου μὲ τὴν τήβεννο. Τέλος ὁ διακεκριμένος ἐπιστήμων καὶ φιλέλλην ἀνέβηκε στὸ βῆμα καὶ μίλησε ἑλληνικά, χωρὶς χειρόγραφο, μὲ θέμα: «Ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Σαλαμίνας τῆς Κύπρου». Ἡ ὁμιλία χειροκροτήθηκε μὲ θερμότητα ἀπὸ τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον.

Τὸ ἴδιο βράδυ ἡ Σχολὴ παρέθεσε δεῖπνο στὸν τιμώμενο στὸ ξενοδοχεῖο Méditerranée.

Ἀποκαλυπτήρια προτομῆς τοῦ Ἀχ. Τζάρτζανου.— Τὸν Νοέμβριο 1975 ἔγιναν στὸν Τυρνάβο τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ Ἀχ.Α. Τζάρτζανου ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸ Παιδείας κ. Π. Ζέππο. Οἱ ἐπίσημοι προσφωνήθηκαν ἀπὸ τὸν Δήμαρχο Τυρνάβου καὶ τὸν Πρόεδρο τῆς ἑρατικῆς ἐπιτροπῆς κ. Δ. Παπαγιάννη, βουλευτὴ Λαρίσης. Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ τιμωμένου μίλησε ὁ κ. Α. Τσοπανάκης, ὁμότιμος καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Μετὰ τὴν κατάθεση στεφάνων καὶ τὴν ἀνάκρουση τοῦ ἔθνικοῦ ὕμνου ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ ἔδωσε δεξίωση στὸ Ἐμμανουέλειο Πνευματικὸ Κέντρο Τυρνάβου.

Φιλολογικὸ μνημόσυνο Στίλπωνα Κυριακίδη.— Τὸ Δ. Σ. τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου ὀργάνωσε σὲ συνεργασία μὲ τὸ Θρακικὸ Πνευματικὸ Κέντρο Κομοτηνῆς φιλολογικὸ μνημόσυνο τοῦ Στ. Κυριακίδη—καθηγητῆ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, πρώτου προέδρου τοῦ Ἰδρύματος, ἐπὶ πολλὰ ἔτη προέδρου τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ συνδιευθυντῆ τῶν «Ἑλληνικῶν» — ποὺ ἔγινε τὴν Κυριακὴ 16 Νοεμβρίου 1975 στὴν αἴθουσα διαλέξεων τῆς Νομαρχίας Ροδόπης. Προλόγησε ὁ πρόεδρος τοῦ Ι.Μ.Χ.Α. καθηγητῆς κ. Δελιβάνης καὶ μίλησε γιὰ τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργο τοῦ Στ. Κυριακίδη ὁ καθηγητῆς κ. Δ. Λουκάτος. Ἐπακολούθησε δεξίωση στὶς αἴθουσες τοῦ ξενοδοχείου «Ξενία» τῆς Κομοτηνῆς.

Ἑραλδικὴ καὶ Γενεαλογικὴ Ἑταιρία τῆς Ἑλλάδος.— Μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα ἰδρύθηκε τὸν Ἰούλιο τοῦ 1975 σωματεῖο μὲ ἔδρα τὴν Ἀθήνα καὶ σκοπὸ τὴν καλλιέργεια τῆς ἐραλδικῆς καὶ τῆς γενεαλογίας, τὴν κατάρτιση γενεαλογικοῦ καὶ οἰκοσημολογικοῦ ἀρχείου καὶ ἄλλες συναφεῖς δραστηριότητες.

Γαλλικὸ βραβεῖο στὸ βιβλίο τοῦ κ. Σπυρόπουλου.— Ἡ Association pour l'encouragement des études grecques en France ἀπένευμε τὸ βραβεῖο Ζάππα 1975 στὸ βιβλίο τοῦ κ. Ἡλ. Σπυρόπουλου «L'accumulation verbale chez Aristophane», Θεσσαλονίκη 1974.

Ἡ δραστηριότητα τοῦ Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδας.— Τὸ Μορφωτικὸ Ἰδρυμα τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδας συνεστήθη τὸ 1966 μετὴν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν 125 χρόνων ἀπὸ τὴν ἰδρυση τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας (1841), μετὰ σκοπὸν τὴν ἐνίσχυση τῶν γραμμάτων, τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τὴν ἀνώψωση, γενικότερα, τῆς πολιτικῆς στάθμης τῆς χώρας. Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιον τοῦ Ἰδρύματος ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν πνευματικῶν ἰδρυμάτων καὶ ἄλλους διαπρεπεῖς λόγιους καὶ ἐπιστήμονες μετὰ πρόεδρον τὸν Διοικητὴ τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας. Γιά τὴν τριετία 1974-1977 ἡ σύνθεσις τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἡ ἀκόλουθη: Πρόεδρος Ἄγγελος Ἀγγελόπουλος, Διοικητὴς Ε.Τ.Ε., Ἀντιπρόεδρος Ι.Θ. Κακριδῆς, Γ. Γραμματέας Π. Πρεβελάκης, Ταμίας Ε.Π. Παπανοῦτσος, Μέλη: Ν. Λοῦρος, Α. Μάνεσης, Γ. Μητσόπουλος, Λ. Πολίτης, Κ. Τσάτσος. Μετὰ τὴν ἐκλογή τοῦ τελευταίου ὡς προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τὴ θέση τοῦ πῆρε ὁ Ι. Σόντης.

Κατὰ τὸ 1975 τὸ Ἰδρυμα ἀσχολήθηκε κυρίως μετὰ θέματα ὑποδομῆς καὶ ἔθεσε τίς βάσεις γιά τὴ μελλοντική του δραστηριότητα, πού χωρίζεται στοὺς ἀκόλουθους τομεῖς:

1. *Ἐκδόσεις.* Σειρά ἀπὸ συγγράμματα γιά χρῆση τῶν φοιτητῶν τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἐπιστημῶν καὶ τοῦ πλατύτερου κοινοῦ, διαλεγμένα ἀπὸ τὰ καλύτερα τῆς ξένης βιβλιογραφίας, μεταγλωττισμένα στὴν ἑλληνική ἀπὸ δοκιμους μεταφραστές, μετὰ τὴν ἐποπτεία καθηγητῶν τῆς ἀνωτάτης παιδείας. Τὰ ἔργα αὐτά, πού ἐλπίζεται ὅτι θ' ἀρχίσουν νὰ ἐκτυπῶνται σύντομα, ἀναφέρονται στὴ Γενική Ἱστορία, τὴν Ἱστορία τῆς Τέχνης, τὴν Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας, τὴ Φιλολογία, τὴ Λαογραφία καὶ τὴ Γλωσσολογία. Ἐκτὸς ἀπὸ τίς μεταφράσεις ἔχει προγραμματισθῆ καὶ ἡ ἔκδοσις πρωτοτύπων ἑλληνικῶν βιβλίων, ἢ συγγραφῶν τῶν ὁποίων ἔχει ἀνατεθῆ σὲ πανεπιστημιακοὺς διδασκάλους.

2. *Ἱστορικὸ καὶ Παλαιογραφικὸ Ἀρχεῖο.* Σκοπὸς τῶν Ἀρχείων εἶναι ἡ μικροφωτογράφησι χειρογράφων κωδίκων πού βρίσκονται σὲ ἀπομακρυσμένα μοναστήρια καὶ βιβλιοθῆκες, γιά τὴ διάσωσή τους ἀπὸ πιθανὴ καταστροφὴ καὶ τὴν χρησιμοποίησή τους ἀπὸ τοὺς ἐρευνητές. Κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ 1975 ἔγιναν πέντε ἀποστολές στὴν ἑπαρχία καὶ ἐφωτογραφήθηκαν ἐπίσης χειρόγραφα στὴν περιοχὴ Ἀθηνῶν, συνολικὰ δὲ ἐλήφθησαν 50.000 μικροφωτογραφίες.

3. *Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης.* Πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια, ἄρχισε ἡ συγκέντρωσις ἔργων τῆς νεοελληνικῆς τέχνης τοῦ 20οῦ αἰῶνα (ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, χαρακτικῆς) μετὰ τὸ σκοπὸν νὰ ἐκτεθοῦν μόνιμα στὴν Θεσσαλονίκη. Τὸ 1975 ἡ Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης πλουτίσθηκε μετὰ νέα ἔργα καὶ ἐγκαταστάθηκε ὀριστικὰ σὲ τρεῖς αἴθουσες τοῦ μεγάλου τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, ὅπου στεγάζεται. (Ὅπως εἶναι γνωστὸ, τὰ ἐγκαίνια τῆς Πινακοθήκης ἔγιναν τὸν περασμένον Ἰούνιον μετὰ ἐπισημότητα· βλ. *Ἑλληνικά* 28, 1975, 235).

4. *Ἐνίσχυσις βιβλιοθηκῶν.* Τὸ Ἰδρυμα διέθεσε τὸ 1975 3.000 περίπου τόμους διαφόρων βιβλίων σὲ δημόσιες, κοινοτικές καὶ σχολικὰς βιβλιοθῆκες.

5. *Ἐνίσχυσις τρίτων.* Παρὰ τὰ περιορισμένα οἰκονομικὰ μέσα του καὶ τὴν ὑπαρξὴ δικοῦ τοῦ ἐκδοτικοῦ προγράμματος, τὸ Ἰδρυμα βοήθησε τὸ 1975 ἑπτὰ σωματεία, ἐργαζόμενα κυρίως στὸ ἐξωτερικόν, γιά τὴν ἐκπλήρωσι τῶν σκοπῶν τους.

Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης.

Ἐκλογές καθηγητῶν.— Κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον 1975 ὡς τὴν 31 Μαρτίου 1976 ἐξελέγησαν καθηγητὲς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς οἱ ἀκόλουθοι:

Αὐγουστος Μπαγιόνας, τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ἑδρας τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας (18.12.1975).

Γ. Δεσπίνης, τακτικός καθηγητής της Α' τακτικής έδρας της κλασικής 'Αρχαιολογίας (15.1.76).

Π. Βοκοτόπουλος, έκτακτος καθηγητής με τριετή θητεία στην τακτική έδρα της Βυζαντινής 'Αρχαιολογίας (22.1.76).

*Άλκη Κυριακίδη - Νέστορος, έκτακτη καθηγήτρια με τριετή θητεία στην τακτική έδρα της Λαογραφίας (12.2.76).

*Αναγόρευση διδακτόρων.— 'Από την 1 Νοεμβρίου 1975 ως την 31 Μαρτίου 1976 αναγορεύθηκε διδάκτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής ό κ. 'Αθ. Καραθανάσης, με θέμα: «'Η Φλαγγίνειος Σχολή της Βενετίας» (29.1.76).

Ξένοι έπισκέπτες καθηγητές.— 'Ο κ. Peter Franke, καθηγητής της 'Αρχαίας 'Ιστορίας και της Νομισματικής στο Πανεπιστήμιο του Σάαρ, δίδαξε ως έπισκέπτης καθηγητής Βυζαντινή νομισματική.

*Ομιλίες ξένων προσκεκλημένων.— Προσκαλεσμένοι από τη Φιλοσοφική Σχολή μίλησαν οι ακόλουθοι:

'Ο καθηγητής της κλασικής φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου κ. R. Brown-ing με θέμα: «'Ομηρος και Βυζάντιο» (5.12.1975).

'Ο καθηγητής στην Γερμανική 'Ακαδημία των 'Επιστημών κ. J. Irmscher με θέμα: «Justinianbild und Justiniankritik im frühen Byzanz» (4.2.1976).

'Η καθηγήτρια της βυζαντινής ιστορίας και πρόεδρος του Πανεπιστημίου Paris I κυρία 'Ελένη Γλύκατζη - Ahrweiler με θέμα: «'Η έννοια του πολέμου στο Βυζάντιο» (26.3.1976).

*'Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών.

*Εκδόσεις.— Κατά τό 1975 εξέδόθησαν από την 'Εταιρεία τά έξής βιβλία:

Κωνστ. 'Απ. Βακαλοπούλου, 'Ανέκδοτα ιστορικά στοιχεία αναφερόμενα στην Μακεδονία πριν και μετά τό 1821.

I. Κ. Βασδραβέλλη, 'Η έλληνική επανάσταση του 1821 και τά συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων.

Δ. Β. Γόννη - Τ. Κ. Καραντζαλη, «Κώδιξ της άλληλογραφίας» του Βοδενών 'Αγαθαγγέλου ('Αγώνες του 'Αγαθαγγέλου κατά του Βουλγαρισμού 1870-1871).

A. Ξυγγοπούλου, Τό Εθαγγέλιον του Μελενίκου εις την 'Εθνικήν Βιβλιοθήκην 'Αθηνών.

Π. Τσάμη, Μακεδονικός 'Αγών.

J. Vasdravellis, Klephts, Armatoles and Pirates in Macedonia during the Rule of the Turks (1627-1821).

Γ. Χ. Χιονίδη, 'Η έκστρατεία και ή επανάστασις εις τον 'Όλυμπον κατά τά έτη 1821-1822.

Βιβλία και δημοσιεύματα που έστάλησαν στη διεύθυνση των «'Ελληνικών».

'Επετηρίς της 'Ιεράς Μητροπόλεως Μεσσηνίας 1976, έτος πρώτον, Καλαμάτα 1976, σσ. 174. ('Εκδοσις της 'Ιεράς Μητροπόλεως Μεσσηνίας).

Θέμελη, Χρυσοστόμου, Μητροπολίτου Μεσσηνίας, 'Η έν Γιαννίτση Μεσσηνίας ιερά

εἰκόν τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, Καλαμάτα 1976. σσ. 32. (Ἐκδοσις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας).

Κακριδῆ, Ι. Θ., Νεοελληνικὲς μελέτες, Ἀθήνα 1976. 8ο, σσ. 126.

Καραθανάση, Α. Ε., Ἡ Φλαγγίνειος Σχολὴ τῆς Βενετίας, Θεσσαλονίκη 1975. 8ο, σσ. 386.

Καρυκόπουλου, Πάνου, Συμβολὴ στὴν ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς τυπογραφίας 1476-1976, Ἀθήνα 1976. 8ομ., σσ. 146.

Κασίνη, Κ. Γ., Οἱ «Πυθμένες» τοῦ Βάρναλη, Ἀνέκδοτη ποιητικὴ συλλογὴ ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τοῦ Κ. Παλαμᾶ, Ἀθήνα 1975. (Ἀνάτυπο ἀπὸ τὴ *Νέα Ἑστία* Χριστούγεννα 1975, σσ. 95-102).

Κολτσίδα, Ἄντ. Μ., Οἱ Κουτσόβλαχοι, Ἐθνολογικὴ καὶ λαογραφικὴ μελέτη, τόμ. Α', Θεσσαλονίκη 1976. 8ο, σσ. 222.

Μέντζου, Κωνσταντῖνα Π., Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου τῆς πρωΐμου βυζαντινῆς περιόδου. (Ἡ προσφορὰ τῶν ἐκ Μ. Ἀσίας καὶ Συρίας ἐπιγραφῶν καὶ ἀγιολογικῶν κειμένων), Ἀθήνα 1975. 8ο, σσ. 259. (Διδακτορικὴ διατριβή. Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, 31).

Παλαμᾶ, Κωστῆ, Ἀλληλογραφία, τόμ. Α' (1875-1915), Εἰσαγωγὴ - φιλολογικὴ ἐπιμέλεια - σημειώσεις Κ. Γ. Κασίνη, Ἀθήνα 1975. 8ο, σσ. πβ', 342.

Πανταζοπούλου, Ν. Ι., Κῶδιξ Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Στατίστης ιζ' - ιθ' αἰ., Θεσσαλονίκη 1974. 8ο, σσ. 208 (Δικαιικὰ μεταβυζαντιακὰ μνημεῖα ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Ν.Ι. Πανταζοπούλου).

Πανταζοπούλου, Ν. Ι., Τὰ «προνόμια» ὡς πολιτιστικὸς παράγων εἰς τὰς σχέσεις χριστιανῶν-μουσουλμάνων. Συμβολὴ εἰς τὸ Ἐθμικὸν Κοινοδικαίον τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, Θεσσαλονίκη 1975. (Ἀνάτυπο ἀπὸ τὴν *ΕΝΣΘ* 9, 1975, 815-895).

Φωκαΐδη, Φωκᾶ Ν., Ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Κύπρου ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Ἱστορικοφιλολογικὸν δοκίμιον, ἔκδοσις δευτέρα, Ἀθήνα 1976. 8ο, σσ. 269.

Φωκαΐδη, Φωκᾶ Ν., Ρητορικὴ τέχνη, δοκίμιον, ἔκδοσις δευτέρα, Ἀθήνα 1976. 8ο, σσ. 124.

Χορτάση, Γεωργίου, «Πανώρια», Κριτικὴ ἔκδοσις με εἰσαγωγὴν, σχόλια καὶ λεξιλόγιο Ἐμμανουὴλ Κριαρᾶ, Θεσσαλονίκη 1975. (Βυζαντινὴ καὶ Νεοελληνικὴ Βιβλιοθήκη, 2). 8ο, σσ. 295.

Χούμνου, Γεωργίου, «Ἡ Κοσμογέννησις», Ἀνέκδοτον στιχοῦργημα τοῦ ιε' αἰῶνος. Κριτικὴ ἔκδοσις Γεωργίου Α. Μέγα, Ἀθήνα 1975. (Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρον Ἑρεῦνης τοῦ Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ). 8ο, σσ. 219, πίν. ιδ'.

Anonimo Cretese, La Voskopula, a cura di S. Alexiu, A. Gentilini, M. Peri, F. M. Pontani, 1975 (Università di Padova, Istituto di Studi bizantini e neogreci, diretto da Filippo Maria Pontani, Quaderni, 9), 8ο, σσ. 102.

Buschhausen, Heide und Helmut, Die Marienkirche von Apollonia in Albanien. Byzantiner, Normannen und Serben in Kampf um die Via Egnatia, Wien 1976 (Byzantina Vindobonensia VIII). 8ο, σσ. 266, εἰκ. 44, πίν. XXXII.

Chadwick, John, The Mycenaean World, Cambridge 1976. 8ο, σσ. 201.

Clogg, Richard, The Movement for Greek Independence 1770-1821. A Collection of Documents, London 1976. 8ο, σσ. 232.

- Clogg, Richard, *The Struggle of Greek Independence*, London. 8ο, σσ. 259.
- Dearden, C. W., *The Stage of Aristophanes*, London 1976. 8ο, Athlone Press, σσ. 203.
- Dieten van, Ioannes Aloysius, *Nicetae Choniatae Historia, Pars prior praefationem et textum continens, Pars altera indices continens*, Berlin 1975. 8ο, τόμ. 1 σσ. CXVIII, 656, τόμ. 2 σσ. IV, 144.
- Deliyanni - Doris, H., *Die Wandmalereien der Lite der Klosterkirche von Hosios Meletios*, München 1975. (*Miscellanea Byzantina Monacensia* 18). 8ο, σσ. 312, εικ. 44.
- Filippini, J. - P. - Meignen, L. - Roure, C. - Sabatier, D. - Stephanidès G., *Dossiers sur le commerce français en Méditerranée Orientale au XVIIIe s.*, Paris 1976. (*Travaux et Recherches de l'Université de Droit, d'Économie et de Sciences Sociales de Paris*). 8ο, σσ. 251.
- Beck, Frederik, *Album of Greek Education*, Sydney 1975. 8ο, Cheiron Press, σσ. 83, πίν. 88.
- Kalopissi - Verti, Sophia, *Die Kirche der Hagia Triada bei Kranidi in der Argolis (1244). Ikonographische und stilistische Analyse der Malereien*, München 1975. (*Miscellanea Byzantina Monacensia* 20). 8ο, σσ. 382, σκίτσα 32, πίν. 30.
- Laskaris, Giano, *Epigrammi greci*, a cura di Anna Meschini, Padova, Liviana Editrice, 1976 (*Università di Padova, Studi bizantini e neogreci, diretti da Filippo Maria Pontani*, 9). 8ο, σσ. X, 237.
- Naoumides, Mark N., *Ρητορικοί λέξεις*, editio princeps, Ἀθήναι 1975. 8ο, σσ. 91, πίν. IV. (*Ἀθηνᾶ, Σύγγραμμα περιοδικὸν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας, Σειρὰ διατριβῶν καὶ μελετημάτων*, 20).
- Puchner, Walter, *Das neugriechische Schattentheater Karagiozis*, München 1975. (*Miscellanea Byzantina Monacensia* 21). 8ο, σσ. 250.
- Schmidt, Martin, *Die Erklärungen zum Weltbild Homers und zur Kultur der Heroenzeit in den bT - Scholien zur Ilias*, München 1976. 8ο, σσ. 295.
- Seibt, Werner, *Die Skleroi, Eine prosopographisch - sigillographische Studie*, Wien 1976. 8ο, σσ. 127, πίν. 8.
- Zakythinos, D. A., *The Making of Modern Greece, From Byzantium to Independence*. Translated with an Introduction by K. R. Johnstone, Oxford 1976. 8ο, σσ. 235.